

Предлог критеријума за стимулативну накнаду за споразумни престанак радног односа

Право на исплату стимулативне накнаде за споразумни престанак радног односа имају следећи запослени и то:

1. запослени који су испунили или ће до краја 2017. године испунити услов за старосну пензију у складу са чл. 19, 19а и 20. Закона о пензијском и инвалидском осигурању ("Сл. гласник РС", бр. 34/2003, 64/2004 - одлука УСРС, 84/2004 - др. закон, 85/2005, 101/2005 - др. закон, 63/2006 - одлука УСРС, 5/2009, 107/2009, 101/2010, 93/2012, 62/2013, 108/2013, 75/2014 и 142/2014)
2. запослени који испуњавају или ће до краја 2017. године испунити услов за превремену старосну пензију у складу са Законом о пензијском и инвалидском осигурању (чл. 19в.) све на дан 31.12.2017.године
3. запослени који испуњавају или ће на дан 31.12.2017. године испунити услов за превремену старосну пензију у складу са чл. 19. до 19в. Закона о пензијском и инвалидском осигурању (запослени мушкарац 40 година стажа осигурања и запослена жена 37 година и 6 месеци стажа осигурања) и који су старости између 55 и 60 година живота, а раде или су радили на радним местима на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем.
4. Запослени који не испуњавају ни један од услова из категорија 1, 2. или 3. и који на дан 31.12.2017. године имају најмање 30 година стажа или на дан 31.12.2017. године имају навршених 50 година живота и који имају, од стране надлежног органа, утврђен статус инвалидног лица у смислу члана 3. и 4. Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом или статус лица са здравственим сметњама из чл. 81.ст.2. Закона о раду („Сл.гласник РС“, бр. 24/2005, 61/2005, 54/200932/2013, 75/2014)
5. Запослени који не испуњавају ни један од услова из категорија 1, 2. или 3. и који на дан 31.12.2017. године имају најмање 15 година стажа осигурања и који је родитељ детета које је имало право на посебну негу из члана 96. Закона о раду, а дете има или ће до 31.12.2017. године навршити 18 година.
6. Запослени који не испуњавају ни један од услова из категорија 1, 2. или 3. и којима на дан 31.12.2017. године недостаје до 5 година за остварење једног од тих права

Право на исплату стимулативне накнаде за споразумни престанак радног односа не остварују запослени који навршавају 65 година живота до 31.12. 2017.године.

О б р а з л о ж е њ е

Имајући у виду карактеристике запослених и стратешке циљеве плана оптимизације, поред раније утврђених категорија запослених, укључене су и нове, којима ће послодавац упутити понуду за споразумни раскид радног односа уз исплату накнаде, односно отпремнине у 2017. години, и то:

- Запослени – особе са инвалидитетом у складу са Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом

- Запослени из члана 81. ст. 2. Закона о раду и
- Запослени са правом на одсуство са рада ради посебне неге детета.

Запослена особа са инвалидитетом има право на посебну заштиту, у складу са законом.

Запосленом – особи са инвалидитетом и запосленом из члана 81. ст. 2. Закона о раду, послодавац је дужан да обезбеди обављање послова према радној способности. Запослени са здравственим сметњама, утврђеним од стране надлежног здравственог органа у складу са законом, не може да обавља послове који би изазвали погоршање његовог здравственог стања или последице опасне за његову околину,

Инвалиди рада II и III категорије инвалидности су лица којима је решењем Републичког Фонда пензијског и инвалидског осигурања (Фонд ПИО) утврђено право на привремену новчану накнаду због умањене радне способности, и то:

- **инвалиди II категорије инвалидности** су корисници права на накнаду због рада са скраћеним радним временом
- **инвалиди III категорије инвалидности** су корисници накнаде због мање зараде на другом одговарајућем послу, накнаде по основу престале радне способности, накнаде по основу распоређивања на други одговарајући посао и опасности од настанка инвалидности.

Ова врста инвалида, сматра се затеченим случајевима, који су то право остварили по раније важећим прописима о пензијском и инвалидском осигурању, пре 1. јануара 1997. године, а који се налазе у радном односу.

Права по основу рада инвалида II и III категорије одређена су законом, по коме инвалиди рада уживају посебну заштиту која се односи на следеће обавезе послодавца:

- 1. да инвалиду код кога је утврђена инвалидност по прописима о пензијском и инвалидском осигурању обезбеди обављање послова према преосталој радној способности.**
Ова обавеза послодавца настаје даном достављања правоснажног решења надлежног органа, а послодавац је дужан да поступи по решењу и запосленом обезбеди други посао.
- 2. да запосленом који ради на пословима на којима постоји опасност од настанка инвалидности обезбеди да ради други посао.**

На линији прокламованих стратешких циљева плана оптимизације је и препознавање категорије запослених са правом на одсуство са рада ради посебне неге детета из члана 96. Закона о раду, који у појединим случајевима трпе објективна ограничења у посебној нези детета због неадекватне мреже социјалне заштите у појединим местима (недовољан број установа за дневни боравак особа којима је потребна посебна нега), а ради се о пунолетним особама.